

նուց, կաղամախու կոճերից միակտուր կարասիներ է ճախարակել, քուղա, գրուան, խալխալ ու մաղ է պատրաստել, անտառը չահագործել եւ դրացիների համար գործիքներ է պատրաստել: Նոյն իսկ կաւ է կոխրճել-կուժ, կուլա, փարչ, պուտուկ, բղուղ, կարաս է թրծել եւ տարածել չրջակայ գաւառները: Ինչպէս մեղուն առատութեամբ մեղր է մատակարարել մեր երկրին, Ճորոխի Աւաղանի արհեստաւորն էլ իր ձեռարհաստով ողողել է: Ճորոխի Աւաղանի այգեպանը ողջ ձմեռն աշխատում է պարարտացնել իր այգիներն, ագարակները, որ գարնան գործի սկսի. նրա համար ձմեռ չկայ: Այս երկիրը զարգացրել է հիւսնութիւնը. երեք վարպետ առանց մշակի մի շաբաթուան մէջ կարող են 12 սենեկից մի հոսյարկ տուն շինել գերաններից եւ տախտակներից ամբողջ կազմով: Շինութեան հիմնական գերաններն ու ցիցերը ամրացնում են, երեք յարկը իրար վերայ, նախ ամենաբարձր յարկն են շինում, ապա միջին յարկը եւ վերջը ստորին-գետնայարկը: Ինչպէս Կ.Պոլսում մեծ հռչակ ունին քարաշէն հիմնարկութիւնների համար Բայրուրդցիները, այնպէս անուանի են Ճորոխի Աւաղանի հիւսները: Կ.Պոլսի եւ Սինոպի նաւաշինարանների գործերը Սեւ ծովի, Տրապիզոնի չրջակայքի եւ Ճորոխի Աւաղանի հիւսներն են զարգացրել վերջին հինգ դարի